

Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігі мен Ұлыбритания және Солтүстік Ирландия Құрама Корольдігінің Қорғаныс министрлігі арасындағы "Дала бүркіті" бірлескен әскери оқу-жаттығын өткізу жөніндегі өзара түсіністік туралы меморандумға қол қою туралы

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2005 жылғы 18 мамырдағы N 474 Қаулысы

Қазақстан Республикасының Үкіметі **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігі мен Ұлыбритания және Солтүстік Ирландия Құрама Корольдігінің Қорғаныс министрлігі арасындағы "Дала бүркіті" бірлескен әскери оқу-жаттығын өткізу жөніндегі өзара түсіністік туралы меморандумға қол қоюға келісім берілсін.

2. Осы қаулы қол қойылған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасының

Премьер-Министрі

Жоба

**Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігі мен Ұлыбритания және Солтүстік Ирландия Құрама Корольдігінің Қорғаныс министрлігі арасындағы "Дала бүркіті" бірлескен әскери оқу-жаттығын өткізу жөніндегі өзара түсіністік туралы
МЕМОРАНДУМ**

Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігі мен Ұлыбритания және Солтүстік Ирландия Құрама Корольдігінің Қорғаныс министрлігі (бұдан әрі - Тараптар),

Қазақстан Республикасының Қарулы Күштерімен бірлесіп Қазақстан Республикасының аумағында өткізілетін "Дала бүркіті" әскери оқу-жаттығына (бұдан әрі - оқу-жаттығу) Ұлыбритания және Солтүстік Ирландия Құрама Корольдігі Қарулы Күштері жеке құрамының қатысуына байланысты мәселелерді және қабылдайтын Тараптың қолдау көрсету мәселелерін реттеуге ниет білдіре отырып,

1951 жылғы 19 маусымда Лондонда жасалған Солтүстік Атлантика шартына қатысушы мемлекеттер арасындағы олардың күштерінің мәртебесіне қатысты келісімді (бұдан әрі - NATO-SOFA), сондай-ақ Солтүстік Атлантика шартына қатысушы мемлекеттер мен "Бейбітшілік жолындағы әріптестік" бағдарламасына қатысушы мемлекеттер арасындағы Келісімнің олардың Қарулы Күштерінің мәртебесіне қатысты ережелерін және 1995 жылғы 19 маусымда Брюссельде жасалған оның Қосымша

х а т т а м а с ы н   н а з а р ғ а   а л а   о т ы р ы п ,

2000 жылғы 16 қарашада Лондонда жасалған Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігі мен Ұлыбритания және Солтүстік Ирландия Құрама Корольдігінің Қорғаныс министрлігі арасындағы Қорғаныс саласындағы өзара түсіністік пен ынтымақтастық туралы меморандумның (бұдан әрі - Қорғаныс саласындағы ынтымақтастық туралы меморандум) ережелері негізінде іс-қимыл жасай отырып, төмендегілер туралы өзара түсіністікке қол жеткізді:

1-бап

Айқындау

Осы Меморандумда мынадай терминдер қолданылады:

"Британ Күштері" - оны өрістету үшін қажетті ұшақтарын, көлігін, жабдығын, азық-түлігін және өзге де құралдарын қоса алғанда, оқу-жаттығуға қатысатын Ұлыбритания Қарулы Күштері бөлімшелерінің жеке құрамы;

"Қабылдайтын Тараптың қолдауы" (бұдан әрі - ҚТҚ) - оқу-жаттығу өткізу уақытында Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігінің Британ Күштерін әскери ж ә н е а з а м а т т ы қ қ о л д а у ы ;

"Оқу-жаттығу өткізу аудандары" - Британ Күштері қатысатын оқу-жаттығуды өткізу жоспарында белгіленген Қазақстан Республикасының аудандары.

2-бап

Мақсаты

Осы Меморандумның мақсаты Қазақстан Республикасының аумағында Британ Күштерінің қатысуымен оқу-жаттығу өткізуге қатысты негізгі қағидаттарды айқындау және оларға ҚТҚ беру болып табылады.

3-бап

Ниеті

1. Егер өзгеше келісілмесе, осы Меморандумда көрсетілген ҚТҚ беру Британ Күштерінің бастапқы құрамдас бөліктер Қазақстан Республикасының аумағына енген сәтінен бастап жүзеге асырылатын және Британ Күштері мемлекет аумағынан толық шыққанға дейін жалғасатын болады.

2. Осы Меморандумның ережелерін іске асыру Қазақстан Республикасының ұлттық заңнамасына, сондай-ақ Тараптар мемлекеттері бір уақытта қатысушылары болып табылатын халықаралық шарттарға сәйкес жүзеге асырылады.

4-бап

Қазақстандық тараптың міндеттемелері

Осы Меморандумның ережелері шеңберінде Қазақстан тарабы:

1) м ы н а л а р д ы :

белгіленген кіру пунктінде (-терінде) Британ Күштерін қарсы алуды;
Британ Күштерін оқу-жаттығу өткізудің белгіленген ауданына ауыстыруды;
кету пунктіне (-теріне) дейін Британ Күштеріне ілесіп жүруді қамтамасыз ету үшін
рұқсат беруге және барлық қажетті шараларды қабылдауға;

2) қабылданған оқу-жаттығу өткізу жоспарына сәйкес:

мақұлданған оқу-жаттығу өткізу жоспарының негізінде және мемлекеттік
рәсімдерге сүйене отырып, Британ Күштеріне Қазақстан Республикасының әуе
кеңістігін пайдалануға рұқсат беруге жәрдем көрсетуге;

Британ Күштерінің оқу-жаттығуға қатысуы үшін қажетті техниканы, қаруды және
оқ-дәрілерді Қазақстан Республикасына әкелуге, ел ішінде орнын ауыстыруға және
одан әкетуге рұқсат беруге жәрдем көрсетуге;

Британ Күштерін Қазақстан Республикасына жарылғыш заттарды, оқ-дәрілерді,
қаруды және өзге де жабдықтарды әкелуді, ел ішінде орнын ауыстыруды және одан
әкетуді қауіпсіз жүзеге асыруға қойылатын ерекше талаптар туралы хабардар етуге;

Британ Күштерінің Қазақстан Республикасының мемлекеттік шекарасы арқылы
орнын ауыстыруына және кеден рәсімдері мен шекаралық бақылаудан өтуіне жәрдем
к ө р с е т у г е ;

Британ Күштеріне ұсынылатын тауарлар мен қызметтер стандартты және кем
дегенде Қазақстан Қарулы Күштеріне ұсынылатын тауарлар мен қызметтерге баламалы
болатындығына мүмкіндігіне қарай кепілдік беруге;

оқу-жаттығу өткізу ауданында болған кезде қауіпсіздік шаралары бойынша тиісті
құжаттамамен қамтамасыз етуге міндеттенеді.

5-бап

Британ тарабының міндеттемелері

Осы Меморандумның ережелері шеңберінде Британ тарабы:

осы Меморандумның ережелеріне сәйкес Қазақстан Республикасының ресурстары
мен жабдықтарын пайдалана отырып, оны-жаттығуға қатысуға;

осы Меморандумның 6-бабының ережелеріне сәйкес Қазақстан тарабына Қазақстан
Республикасының әскери билігі ұсынатын барлық материалдық-техникалық мүлік және
қызметтер бойынша бірлесіп келісілген барлық шығыстарды өтеуге;

NATO-SOFA келісімінің ережелеріне сәйкес шекаралық және кедендік бақылаудан
өту жөнінде белгіленген Қазақстан Республикасының рәсімдерін қолдануға;

оқу-жаттығу өткізу кезінде Қазақстан Республикасының қоршаған ортаны қорғау жөніндегі барлық талаптары мен рәсімдерін сақтауға міндеттенеді.

6-бап

Материалдық-техникалық қамтамасыз ету және қаржыландыру

1. Тараптар мынадай қағидаттарды сақтайды:

1) қаржылық есеп айырысуларды жүргізген уақытта Тараптардың бір де бірі ақшалай қаражатты аудару жөніндегі операциялардан ақша ұстамайды немесе пайда т а п п а й д ы ;

2) Британ Күштерінің атынан және есебінен Қазақстандық тарап жүзеге асыратын барлық сатып алулар Қазақстан Республикасының Қарулы Күштеріне бірдей сатып алулар үшін қолданылатын бағалар бойынша және нормаларға сәйкес жүргізілуі тиіс.

2. Егер соңғысы алдын ала бағасын белгілеп, бұл туралы арнайы өтініш жасамаса, Қазақстан Республикасының әскери органдары Британ Күштерінің атынан қызметтер көрсетуге немесе кез келген коммерциялық келісім-шарттар жасасуға өтініш жасамайды. Коммерциялық азаматтық жеткізушілердің кез келген жеткізілімдері мен қызметтері ресми келісім-шарттардың негізінде жүзеге асырылады.

3. NATO-SOFA келісімінің тиісті ережелеріне сәйкес олардың оқу-жаттығуға қатысуына байланысты Британ Күштерінің талап еткен құралдары, жабдықтары мен азық-түліктері Қазақстан Республикасының аумағына кедендік баж салығын төлеусіз уақытша әкелінуі (әкетілуі) мүмкін.

4. Осы баптың 2-тармағында көрсетілгендей, Қазақстан тарабы Британ Күштерінің өтініші бойынша сатып алуды жүзеге асырған жағдайда, Британ тарабы Қазақстан тарабына Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігі мен Қазақстан Республикасының коммерциялық ұйымдары арасындағы келісім-шарттарда ескерілген тауарлар мен қызметтерді ұсыну жөніндегі шығыстарды өтеуге міндеттенеді.

5. Британ тарабы барлық шот-фактураға қол қоюға (мақұлдауға) және 4-тармақта аталған жеткізілім жүзеге асырылған немесе қызметтер көрсетілген күннен кейін 60 күннен кешіктірмей Британ Күштерінің әкімшілік аппаратына берілуі тиіс. Әрбір шот-фактура нақты қызметтерді (жеткізілімдерді) және тиісті құнды көрсетуі тиіс.

6. Төлем Алматы қаласындағы Ұлыбритания Елшілігінің Әскери бөліміне деректемелері берілуі тиіс, Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігінің банктік шотына Қазақстан Республикасының ұлттық валютасымен жүргізіледі.

7-бап

Тәртіп және юрисдикция

1. Британ Күштерінің заңды мәртебесіне қатысты НАТО-SOFA келісімінің 7-бабы қолданылатын болады.

2. Егер Британ Күштері жеке құрамының әскери қызметшісі Қазақстан Республикасының жергілікті органдарына тұтқынға түскен жағдайда Британ Күштері басшылығы жедел хабардар етіледі.

8-бап

Келу (кету) рәсімдері және кедендік ресімдеу

1. НАТО-SOFA келісімінің ережелеріне сәйкес Британ Күштерінің дайындық тобы мен ұшақ экипажын қоса алғанда, Британ Күштерінің мүшелеріне Қазақстан Республикасына (-нан) келу (кету) үшін паспорттар немесе визалар талап етілмейді. Дайындық тобын қоса алғанда, Британ Күштерінің әрбір өкілінде өзімен бірге жеке басын куәландыратын сәйкестендіру картасы болады және НАТО-ның жеке немесе топтық іссапар бұйрығында көрсетіледі.

2. Б р и т а н т а р а б ы :

1) дайындық тобының келуіне дейін кемінде 20 күн бұрын, Қазақстан Республикасының құзыретті органдарына оқу-жаттығуға қатысатын жеке құрамының тізімін беруге ;

2) дайындық тобының келуіне дейін кемінде 20 күн бұрын, оқу-жаттығуға қатысу мақсатында Қазақстан Республикасына әкелінетін қарудың, оқ-дәрілердің және байланыс құралдарының түрлерін толық сипаттайтын декларацияны Қазақстан Республикасына беруге міндеттенеді.

3. Британ тарабы осы баптың 2-тармағында көрсетілген осы тізімдерге өзгерістер енгізу құқығын өзінде қалдырады, бұл ретте осы өзгерістер мәлім болысымен Қазақстан Республикасын дереу хабардар етеді.

9-бап

Талаптар, наразылықтар және міндеттемелер

Осы Меморандумның ережелерін іске асыру салдарынан немесе оған байланысты туындайтын талаптар мен наразылықтарды НАТО-SOFA келісімінің 8-бабының ережелеріне сәйкес Қазақстан Республикасының құзыретті органдары қарайды және реттеуге жатады.

10-бап

Қауіпсіздік

Қауіпсіздік және сапар мәселелері Қорғаныс саласындағы ынтымақтастық туралы меморандумның ережелеріне сәйкес реттелетін болады. Қазақстан тарабы

оқу-жаттығуды өткізу ауданына уәкілетті емес тұлғалардың рұқсатсыз енуін болдырмау жағдайларын қамтамасыз етуге міндеттенеді.

Британ Күштері бөлімшелерінің жеке құрамының оқу-жаттығу уақытында жеке қаруы мен оқ-дәрілерін алып жүруі Тараптардың келісімі бойынша белгіленген орында және уақытта (Оқу-жаттығу өткізудің бекітілген жоспарына сәйкес) және NATO-SOFA Келісімі 6-бабының ережелері ескеріле отырып жүзеге асырылады.

11-бап

Медициналық және стоматологиялық көмек

Шұғыл медициналық және стоматологиялық көмек көрсетуге қатысты Қорғаныс саласындағы ынтымақтастық туралы меморандумның ережелері қолданылатын болады. Қазақстан тарабы Қазақстан Республикасының әуе кеңістігін пайдалану жөніндегі мемлекеттік рәсімдерге сәйкес Британ Күштерінің медициналық эвакуациялау ұшағының Қазақстанның әуе кеңістігіне кіруіне кепілдік береді.

12-бап

Жазатайым оқиғалар, авариялар мен қақтығыстар

1. Осы Меморандумның 7-бабының ережелеріне сәйкес Британ Күштерінің әскери қызметшілері қатысушылары болып табылатын кез келген жазатайым оқиғаны, аварияны немесе қақтығысты тергеуді Қазақстан тарабы жүргізеді, сонымен бірге Британ Күштерінің қолбасшылығы осы оқиғалар бойынша кез келген тергеу кезінде өз бақылаушысының қатысуын қамтамасыз етуге құқылы. Британ Күштерінің әскери органдарына жазатайым оқиға, авария немесе қақтығыс хаттамасының көшірмесі беріледі. Британ Күштері өкілдерінің, егер мұндайды Ұлыбритания заңнамасы талап ететін болса, бұдан әрі ішкі тергеу жүргізуге құқығы бар.

2. Британ Күштерінің әскери қызметшісі қаза тапқан жағдайда қаза болу фактісін Қазақстан Республикасының дәрігері белгілейді. Қазақстан Республикасының тиісті құзыретті органдарына осы мәйітті ашу қажет болса, Британ Күштері тағайындаған дәрігер Британ күштері әскери қызметшісінің мәйітін ашу кезінде қатысуға құқылы.

13-бап

Даулар мен келіспеушіліктерді реттеу

Осы Меморандумды түсіндіруге немесе қолдануға қатысты кез келген даулар мен келіспеушіліктер тек Тараптардың арасындағы келіссөздер жолымен шешіледі және кез келген мемлекеттік немесе халықаралық трибуналдардың немесе үшінші тараптың қарауына жатпайды.

14-бап

Өзгерістер мен толықтырулар

Осы Меморандумға Тараптардың өзара келісуі бойынша осы Меморандумның ажырамас бөліктері болып табылатын хаттамалармен ресімделетін өзгерістер мен толықтырулар енгізілуі мүмкін.

15-бап

Меморандумның күшіне ену және қолданысын тоқтату күні

1. Осы Меморандум оған екі Тарап қол қойған күнінен бастап күшіне енеді және бес жыл мерзімге жасалады, оның әрекеті оқу-жаттығу өту мерзімінде ғана қолданылады. Осы Меморандум Тараптар арасында оқу-жаттығу аяқталғаннан кейін Қазақстан Республикасының аумағынан Британ Күштері жеке құрамының соңғы мүшесі шығарылысымен/жабдығының соңғы бірлі шығарылысымен және Тараптардың арасында оқу-жаттығуды өткізумен байланысты барлық мәселелер шешілгенде, бірақ оқу-жаттығу аяқталған күннен бастап екі айдан кешіктірмей өз әрекетін тоқтата тұрады . Осы Меморандумның әрекеті кезекті оқу-жаттығу басталған күннен бастап қайта кү ш і н е е н е д і .

Осы Меморандум мынадай жағдайларда:
екі Тараптың жазбаша келісуі бойынша;

Тараптардың бірі екінші Тараптан оның әрекетін тоқтату ниеті туралы жазбаша хабарлама алған күнінен бастап 28 күн өткеннен кейін өз әрекетін мерзімінен бұрын тоқтатады .

2. Осы Меморандум қолданысын тоқтатқан жағдайда тиісті баптары онда аталған барлық мәселелер түпкілікті реттелгенге дейін күшінде қалады. 6-баптың (Материалдық-техникалық қамтамасыз ету және қаржыландыру), 9-баптың (талаптар, наразылықтар және міндеттемелер) және 13-баптың (даулар мен келіспеушіліктерді реттеу) ережелері барлық шоттар төленгенге және шағымдарды, даулар мен келіспеушіліктерді реттегенге дейін күшінде қалады.

Осы Меморандум 2005 жылғы " ____ " _____ қаласында қазақ, ағылшын және орыс тілдерінде екі данада жасалды, әрі барлық мәтіндердің күші бірдей. Осы Меморандумның ережелерін түсіндіруде келіспеушіліктер туындаған жағдайда, Тараптар ағылшын тіліндегі мәтінге жүгінетін болады.

Қазақстан Республикасы
Қорғаныс министрлігі үшін

Ұлыбритания және Солтүстік
Ирландия Құрама Корольдігінің
Қорғаныс министрлігі үшін

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК